

Številka: 007-53/2013/

Datum: 2.12.2013

Ministrstvo za kulturo

Direktorat za kulturno dediščino

Sektor za muzeje, arhive in knjižnice

Maistrova 10, 1000 Ljubljana

ZADEVA: Predlog spremembe 15. člena Zakona o knjižničarstvu – ponovno mnenje Informacijskega pooblaščenca

ZVEZA: Vaše zaprosilo in gradivo z dne 27.11.2013

Spoštovani,

Z zaprosilom za mnenje ste nam poslali naslednji predlog novega 15. člena ZKnj-1:

»15. člen (osebni podatki o članih)

(1) Član knjižnice je uporabnik, ki se včlani v knjižnico. Knjižnica trajanje članstva opredeli v pravilniku o splošnih pogojih poslovanja knjižnice.

(2) Knjižnice imajo za potrebe izvajanja svoje dejavnosti ter zavarovanja knjižničnega gradiva in drugih informacijskih virov pravico, da v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov zbirajo in obdelujejo naslednje osebne podatke svojih članov: ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega in začasnega bivališča, izobrazba, kategorija (status) člana, podatki za obveščanje (telefonska številka in/ali naslov elektronske pošte).

(3) Osebne podatke o članu knjižnice zbršejo oziroma anonimizirajo v enem letu po preteku članstva. Podatke o članu, ki ima po poteku članstva do knjižnice neporavnane obveznosti, zbršejo v enem letu po tem, ko član obveznosti poravnava.«

K prvem odstavku:

Iz besedila izhaja, da knjižnica zbira zgolj osebne podatke o svojih članih, ne pa o uporabnikih. Pogrešamo vsebinsko razlikovanje med uporabnikom in članom, ki bi bilo potrebno za ugotovitev o tem, katere storitve knjižnice so na razpolago uporabniku, o katerem knjižnica ne vodi nobenih osebnih podatkov in katere storitve so pridržane članom. **Naslovnik norme mora vedeti, za katere storitve knjižnice, še posebej, ko gre za knjižnično javno službo (ki mora biti pod enakimi pogoji dostopna slehernemu), se bo moral včlaniti in posredovati knjižnici določene osebne podatke, in katere storitve so mu dosegljive brez pogoja včlanitve. Še posebej je to pomembno glede na 8. člen ZKnj-1, ki govori (le) o pravicah uporabnikov.** Iz besedila ZKnj-1 tako ni mogoče ugotoviti, kako se status uporabnika razlikuje od statusa člana. Prav tako ni mogoče ugotoviti, ali je takšno razlikovanje sploh potrebno.

Iz predložene obrazložitve k členu razumemo, da trajanja članstva ni primerno določiti v enaki dolžini za vse vrste knjižnic (iz 7. člena ZKnj-1). Ne vidimo pa težave, da se trajanje članstva ne opredeli z zakonom glede na vrsto knjižnice (npr. od enega do treh let). Če knjižnica nima letne članarine, je lahko trajanje članstva tudi daljše – npr 5 let.

K drugemu odstavku:

Namen obdelave osebnih podatkov še vedno ni najbolj opredeljen. Predvsem ni jasno, za kakšno obdelavo osebnih podatkov bi šlo v primeru »zavarovanja drugih informacijskih virov«? Pooblaščenec je že večkrat poudaril, da mora biti obdelava osebnih podatkov v zakonu opredeljena tako, da je za naslovnik predvidljiva – da razume namene, za katere bodo zbrani in dalje obdelovani njegovi osebni podatki. Predlagamo, da namene zožite in razumljivo opredelite (npr. izpustite »varstvo drugih informacijskih virov«).

Nabor osebnih podatkov je po našem mnenju preširok v delu, ko se zahteva podatek o izobrazbi in kategoriji (statusu) člana. Ni namreč videti potrebe po zbiranju teh podatkov za zgoraj opisane namene. Lahko pa v členu dodate, da se v primeru, ko knjižnica posebnim kategorijam članov (npr. šolarjem, dijakom, študentom, upokojujencem) nudi določene ugodnosti, ki so pogojene s tem statusom, sme za te namene (nudenja posebnih ugodnosti) pridobiti in dalje obdelovati tudi podatek o statusu člana. Med podatkom o izobrazbi člana in nameni, kot so opisani, Pooblaščenec ni našel povezave, torej ni mogel ugotoviti, ali in zakaj bi bil ta podatek primeren in potreben za knjižnice. Zato predlagamo, da ga izpustite.

K tretjemu odstavku:

Predlagamo, da se odstavek preoblikuje, da bo bolj razumljiv:

(3) Osebni podatki o članih se v zbirki iz prejšnjega odstavka vodijo še eno leto od poteka članstva v knjižnici. Potem se izbrišejo oziroma anonimizirajo. Kolikor ima član v tem času še neporavnane obveznosti do knjižnice, se njegovi osebni podatki izbrišejo oziroma anonimizirajo, ko so obveznosti poravnane.

Jasno je postavljeno pravilo o izbrisu oziroma anonimizaciji. Izjemo lahko predstavljajo primeri, ko ima član v času, ko bi moral biti izbrisan (anonimiziran) do knjižnice še neporavnane obveznosti. V tem primeru je njegove osebne podatke treba izbrisati, ko so obveznosti poravnane – in ne eno leto potem.

Lep pozdrav,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka